

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 28C/325/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216218076
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7216218076.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, sudkyňou JUDr. Alžbetou Mitríkovou, v spore žalobkyne: S. M., T.. X.X.XXXX, H. O. XX, XXX XX Y., zastúpenej JUDr. Evou Geleneky Hencovskou, advokátkou so sídlom Bajzova 2, Košice, proti žalovanému: I. M., T.. XX.X.XXXX, H. I. X, XXX XX Y., zastúpenej JUDr. Ľubicou Višňovskou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice o zaplatenie 10.041,62 €, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému n á r o k na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 8.8.2016, po rozšírení žaloby uznesením súdu č.k. 28C/325/2016-78 zo dňa 26.9.2018 domáhala zaplatenia sumy 10.041,62 € titulom bezdôvodného obohatenia. Návrh odôvodnila tým, že so žalovaným sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti-bytu č. XX na XX. poschodí, vchod 1 bytového domu I. Č.. X, súpisné číslo 1489, postavený na parcele č. 3270 so všetkými súčasťami s príslušenstvom, ako aj spoluvlastnícky podiel bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel na pozemku/parcele registra „C“ číslo 3270, zastavané plochy a nádvoria o výmere 527 m², o veľkosti 147/10000. Nehnuteľnosť je evidovaná na LV č. 3212, okres: Košice IV, obec: Košice- nad Jazerom, k.ú. Jazero.

2. Manželstvo so žalovaným bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 30C/130/2008 zo dňa 11.2.2010. Vo vzťahu k vyporiadaniu ich bezpodielového spoluvlastníctva je vedené konanie na Okresnom súde Košice II, sp. zn. 15C/20/2013, pričom doposiaľ nebolo rozhodnuté vo veci samej. S poukazom na ust. § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka uviedla, že žalovaný od odchodu z domácnosti užíva nehnuteľnosť v celom rozsahu. Po právoplatnosti výroku o rozvedení manželstva ho viackrát písomne vyzývala, aby pristúpil k uzatvoreniu mimosúdnej dohody, výsledkom ktorej by bolo vyporiadanie ich spoluvlastníckych práv k predmetnej nehnuteľnosti. K dohode ani k úprave užívacích práv medzi nimi nedošlo a do podania žaloby žalovaný užíva nehnuteľnosť výlučne sám.

3. Konanie žalovaného je účelové a napĺňa skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný užíva celú nehnuteľnosť a to bez právneho dôvodu a bezodplatne. Neposkytuje jej žiadne plnenie, ktoré by inak za užívanie aj jej vlastníctva bol povinný poskytovať. Majetok žalovaného sa tak nezmenšil, hoci by k tomu inak došlo, keby bol žalovaný plnil svoje povinnosti.

4. Pri výpočte výšky bezdôvodného obohatenia vychádzala z objektívne stanovenej ceny podnájmu za obdobnú nehnuteľnosť v danom katastrálnom území. Priložila súdu vyjadrenie realitného centra REMAX Eden, IČO: 31 653 758, so sídlom Hlavná 70 v Košiciach, ktoré stanovilo cenu za podnájom za 3-

izbový byt v lokalite sídliska nad Jazerom v Košiciach s prihladením na situáciu vývoja cien na trhu s nehnuteľnosťami v rozpätí od 480 do 520,- € , vrátane energií. Z uvedeného pripadá na žalovaného pri spriemerovaní uvedenej sumy 250,- € mesačne.

5. Žalobkyňa si uplatnila voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 5.8.2014 do 5.8.2016 vo výške 6.000,- € a po rozšírení žalobného návrhu aj za obdobie od 7.8.2016 do 16.11.2017 vo výške 4.041,62 €, spolu teda sumu 10.041,62 € a zároveň aj úroky z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 10.041,62 € od 6.8.2014 do zaplatenia.

6. Žalovaný doručil súdu dňa 29.9.2017 vyjadrenie k žalobe, v ktorom uviedol, že návrh nie je podložený dôkazným bremenom, z ktorého by bol jednoznačne a nespochybniteľne preukázaný právny zmluvný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, z ktorého by bolo zrejmé o akú finančnú povinnosť sa jedná. Medzi žalobkyňou a žalovaným nie je uzatvorená žiadna zmluva a ani dohoda o finančnom vyrovnaní, žiadna nájomná zmluva, z ktorej by bolo možné presne určiť o aké finančné plnenie ide. Žiadal, aby žalobkyňa predložila listinný dôkaz, že ho viackrát písomne vyzývala, aby pristúpil k uzatvoreniu mimosúdnej dohody, výsledkom ktorej by bolo vyporiadanie ich spoluvlastníckych práv k nehnuteľnosti. Ďalej uviedol, že žalobkyňa sama dobrovoľne opustila domácnosť, o nehnuteľnosť sa vôbec finančne ani materiálne nestará a ani nie jej obmedzené nehnuteľnosť užívať. O nehnuteľnosť sa riadne stará on, žalobkyňa mu na udržiavanie nehnuteľnosti finančne neprispieva. Mal za to, že sa bezdôvodne neobohacuje, nakoľko túto nehnuteľnosť neprenajíma, z čoho nemá finančný prospech. Žiadala, aby súd žalobu v celom rozsahu zrušil a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

7. Žalobkyňa v replike, okrem vyjadrenia, navrhla súdu rozšírenie žalobného návrhu. Uviedla, že doposiaľ nedošlo medzi žalobkyňou a žalovaným k právoplatnému vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pretože manželstvo so žalovaným bolo právoplatne rozvedené, právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo. V súlade so zákonom sa vyporiadanie spoločne nadobudnutého majetku vykoná podľa zásad uvedených v ust. §150 Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenie deklaruje zásadu, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Má za to, že priamo zo zákona má rovnaký nárok na užívanie nehnuteľnosti ako žalovaný.

8. Žalovaný skutočnosť, že nehnuteľnosť užíva sám nerozporoval ani v podaní zo dňa 28.9.2017. Zároveň poukázala na jeho výpoveď v právnej veci vedenej na súde pod sp. zn. 15C/20/2013, kde na pojednávaní dňa 2.5.2014, uviedol, že býva v 3- izbovom byte, ktorý má v spoluvlastníctve s matkou mal. Jakuba a Alexandry, odkiaľ sa odsťahovala s deťmi vo februári 2010. Vtedy sa prisťahovala jeho priateľka, terajšia manželka, ktorí tam aj s deťmi bývajú spolu.

9. Žalobkyňa dňa 12.1.2012 žalovanému zaslala návrh na mimosúdne vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v ktorom ho zároveň upozornila, že v opačnom prípade, ak medzi nimi nedôjde k dohode, bude si uplatňovať aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie spoločne nadobudnutého majetku.

10. Nepovažovala za spravodlivé, aby za daného stavu prispievala žalovanému na údržbu nehnuteľnosti, alebo za neho hradila poplatky spojené s jej užívaním. Poukázala na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 358/05 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31Cdo/503/2011, z ktorých vyplýva, že ak užíva spoluvlastník bez právneho dôvodu vec, ktorá sa nachádza v spoluvlastníctve nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, tak sa jedná o bezdôvodné obohatenie a spoluvlastník je povinný vydať to, o čo sa takýmto jednaním obohatil, ostatným spoluvlastníkom (tiež uviedol aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/2626/99).

11. Uznesením č.k. 28C/325/2016 zo dňa 26.9.2018 súd rozšíril žalobný návrh o obdobie od 7.8.2016 do 16.11.2017 na sumu 10.041,62 € a úroky z omeškania vo výške 5% ročne od 6.8.2014 do zaplatenia.

12. Ďalším podaním doručeným súdu dňa 3.1.2019 žalobkyňa upresnila svoj nárok. Právny režim zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva sa až do jeho vyporiadania riadi primerane úpravou podľa ust. § 144 Občianskeho zákonníka a teda do času vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva boli obaja oprávnení spoločný majetok užívať a spravovať. Vlastnícke právo žalobkyne a žalovaného v tomto smere požíva rovnakú právnu ochranu. Vzhľadom na skutočnosť, že ich podiely k nehnuteľnosti sú

rovnaké a ideálne, majú obaja rovnocenné právo užívať celú nehnuteľnosť. Pri výkone svojho práva je však každý z nich obmedzený právom užívania toho druhého.

13. V súlade s doterajšou judikatúrou súdov možno dospieť k dedukcii, že v prípade, ak jeden zo spoluvlastníkov užíva spoločnú vec nad rozsah jeho spoluvlastníckych podielov, prisvojuje si úžitkovú hodnotu veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov, alebo či ide o faktický stav. V súlade s právom je ten spoluvlastník, ktorý je na svojich právach obmedzený, oprávnený žiadať náhradu ujmy, ktorá mu plynie z nemožnosti realizovať svoje spoluvlastnícke právo. Jedná sa o náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva. Tento nárok je možné vyvodiť z ust. § 144 Občianskeho zákonníka, ktorý vymedzuje akým spôsobom sa bezpodieloví spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach k spoločnej veci. Tiež je možné toto právo odvodiť z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ktorý zakotvuje, že obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba na základe zákona a za náhradu, resp. z čl. 20 ods. 4 Ústavy SR.

14. V opačnom prípade by bol tolerovaný protiprávny stav, v ktorom je obmedzené spoluvlastnícke právo jedného zo spoluvlastníkov k dotknutej nehnuteľnosti a zároveň mu je odňatá možnosť domáhať sa akejkolvek náhrady zodpovedajúcej tomuto obmedzeniu. Považovala za v rozpore s dobrými mravmi, aby bolo tolerované konanie žalovaného, ktorý ju svojvoľne vyčlenil z užívania bytu a bez jej súhlasu poskytol bývanie cudzej osobe. Mala za to, že je správne a spravodlivé, aby bol žalovaný zaviazaný poskytnúť jej za obmedzenie jej práva primeranú finančnú náhradu v súlade so žalobou vrátane jej neskoršej zmeny.

15. Podaním doručeným súdu dňa 11.1.2019 sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného bolo už vyporiadané, na základe rozsudku súdu sp. zn. 15C/20/2013 zo dňa 4.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/87/2017 zo dňa 19.7.2018. Podľa tohto rozsudku predmetom vyporiadania BSM bol predmetný byt a vložené investície do bytu zo strany žalovaného. Navrhol súdu, aby žalobu v celom rozsahu zamietol ako bezdôvodnú a v rozpore s dobrými mravmi.

16. Uviedol, že nehnuteľnosť, od ktorej si žalobkyňa odvíja vydanie bezdôvodného obohatenia je vecou patriacou do bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak ako je uvedené v ust. § 143 OZ. Predmetný byt bol nadobudnutý za trvania manželstva a teda patril do BSM. Podľa ust. § 144 OZ platí, že veci v BSM užívajú obaja manželia spoločne, spoločne uhrádzajú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

17. V prípade, že manželia si zrušia spoločnú domácnosť samo o sebe nemá za následok zánik tohto majetkového spoločenstva, vid' ust. § 148 OZ. Podľa ust. § 149 OZ platí, ak zanikne BSM vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v ust. § 150 OZ podľa § 149 ods. 3 OZ, ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd. Od podania návrhu na vyporiadanie BSM prestáva plynúť 3- ročná lehota, v ktorej by zaniklo BSM a zaniká až právoplatným rozsudkom o vyporiadaní BSM. V danom prípade už bolo BSM vyporiadané.

18. Nie je teda možné uvádzať, že v roku 2016 už zaniklo BSM a potom nie je možné ani použiť ust. § 451 OZ, o ktoré ustanovenie žalobkyňa svoju žalobu opiera. Ďalej konštatoval, že žalobkyňa dobrovoľne opustila byt a to z toho dôvodu, že v roku 2007 nadviazala inú známosť a na základe vzájomnej dohody so žalovaným opustila spoločnú domácnosť spolu s iba jedným dieťaťom a to s dcérou v januári 2008. Táto skutočnosť je uvedená aj v rozsudku o rozvode manželov na str. 3 ods. 1. Žalovaný byt neužíva iba sám, pretože spoločné maloleté deti Jakub a Alexandra Radvanskí chodia k svojmu otcovi- žalovanému a to každý páryny víkend v mesiaci, sú tam od piatka do nedele a rovnako sú aj v období vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, ale aj počas letných prázdnin. Za týmto účelom maloletým deťom vyčlenil jednu z izieb, ktorá je zariadená ako detská izba. On sám užíva a spáva v obývacej izbe a čo sa týka ostatných spoločných priestorov ako je kuchyňa, WC, kúpeľňa tieto užívajú všetci spoločne. V prípade BSM nie je možné povedať, ktorá z časti nehnuteľnosti patrí ktorému z manželov, nakoľko sa jedná o ideálne BSM.

19. Vlastník nehnuteľnosti a teda nehnuteľnosť patriaca do BSM má byť udržiavaná tak, že na jej udržanie majú prispievať obaja bezpodieloví spoluvlastníci. V prípade žalobkyne, táto neprispieva na predmetnú nehnuteľnosť a náklady spojené s udržiavaním a užívaním nehnuteľnosti uhrádza žalovaný. Za týmto účelom priložil k podaniu kópie vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu správcom

bytu Byty servis spol. s.r.o. za obdobie roku 2014, 2015, 2016, 2017 ako aj faktúry za odber plynu a elektriny. Ak si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanému bezdôvodné obohatenie, potom je tu dôvod na priznanie bezdôvodného obohatenia aj žalovanému. Navrhol, aby súd žalobu zamietol v plnom rozsahu a priznal žalovanému 100% náhrady trov konania.

20. Na prejednanie vecí súd nariadil dňa 18.2.2019 pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili právny zástupca žalobkyne, ktorý ospravedlnil neprítomnosť žalobkyne zo zdravotných dôvodov, právny zástupca žalovaného a žalovaný. Súd preto konal v zmysle ust. § 180 CSP v neprítomnosti žalobkyne. Právna zástupkyňa žalobkyne poukázala na podanú žalobu, v zmysle ktorej žalovaný užíva nehnuteľnosť, ktorú nadobudli obaja manželia do BSM od právoplatného zániku manželstva rozvodom, teda 23.3.2010 si žalovaný nasťahoval do predmetného bytu manželku s deťmi a žalobkyňu, tak bolo zabránené akémukoľvek užívaniu predmetnej nehnuteľnosti. Čo sa týka výšky nároku žalobkyne poukázala na odborné potvrdenie realitnej kancelárie, ktoré je obsahom súdneho spisu, kde bolo vyčíslené nájomné od 480 do 520,- € mesačne za porovnateľnú nehnuteľnosť s tým, že žalobkyňa požaduje priemer teda 250,- € mesačne. Následne bol rozšírený nárok žalobkyne a to uznesením tunajšieho súdu za obdobie od 7.8.2016 do 16.11.2017 a tak požaduje žalobkyňa v súhrne sumu 10.041,62 €. Následne poukázala na svoje podanie doručené súdu dňa 12.12.2018, kde upravila právny titul, na základe ktorého požaduje žalobkyňa tento nárok od žalovaného. Právnu kvalifikáciu však ponecháva na zvážení súdu. Ak súd dospeje k záveru, že žaloba je nedôvodná, pri trovách konania navrhuje súdu, aby zohľadnil okolnosť, že žalobkyňa je v súčasnosti invalidnou dôchodkyňou. Je jej vyplácaný dôchodok v sume 143,90 € a zároveň sa stará o 3 maloleté deti. Táto skutočnosť bola už súdom zohľadnená aj pri oslobodení od súdneho poplatku. Preto žiada, aby súd uplatnil ustanovenie CSP a prihliadol na dôvody hodné osobitného zreteľa. Ak súd žalobu zamietne požiadala, aby žiadnej z procesných strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Ďalej uviedla, že v prípade ak súd dospeje k záveru, že zamietne žalobu doloží do spisu aj rozhodnutie sociálnej poisťovne o výške invalidného dôchodku ako aj potvrdenie o tom, že žalobkyňa je evidovaná ako onkologický pacient.

21. Právny zástupca žalovaného zotrval na svojom písomnom vyjadrení z 10.1.2019. Poukázal na to, že žaloba nie je dôvodná. Ustanovenie Občianskeho zákonníka, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, že ide o riešenie spoločného užívania nehnuteľnosti s podielom v spoluvlastníctve to nie je možné, nakoľko ide o nehnuteľnosť, ktorá je v BSM manželov a to fakticky do právoplatného rozhodnutia súdu dňa 19.9.2018, kedy bolo právoplatne rozhodnuté Krajským súdom v Košiciach sp. zn. 11Co/87/2017. Ďalej uviedla, že po zániku manželstva zaniká BSM po 3 rokoch, avšak ak existuje žaloba, podaním žaloby zostáva stáť táto lehota a rieši sa vyporiadanie BSM. Ak je nehnuteľnosť v BSM nerieši sa ako reálne deliteľná táto nehnuteľnosť. Tieto základné princípy nemožno vykladať inak, kým nie je definitívne rozhodnuté. Na základe právoplatného rozsudku Krajského súdu v Košiciach je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyňu vyrovnávací podiel v sume 26.826,40 € a to do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, čo bude v marci tohto roku. Na inom základe nemožno riešiť spoločný majetok manželov. Ďalej poukázala na rozsudok o rozvode stranu 3 ods. 1, kde žalobkyňa prehlásila, že sa sama odsťahovala z domácnosti po vzájomnej dohode a to s jedným dieťaťom v januári 2008, preto neplatí tvrdenie žalobkyne, že nemohla zotrvať v spoločnej domácnosti, nakoľko žalovaný jej nebránil v užívaní bytu. Ak by sa vychádzalo z toho, že ak sú obaja spoluvlastníci podieloví obaja sa musia tiež podieľať na nákladoch spojených s užívaním bytu a to nie len poplatky správcovi bytu, ale aj ďalšie minimálne poplatky vo vzťahu k médiám, ktoré vyúčtovania pripojila k svojmu písomnému vyjadreniu. Žalobkyňa neprispievala na údržbu tejto nehnuteľnosti. Žalovaný neužíva tento byt len s terajšou manželkou, nakoľko podľa rozhodnutia súdu o rozvode sa stretáva žalovaný aj s deťmi. Má vyhradené pre ne jednu izbu a preto nemožno tvrdiť, že žalovaný užíva aj časť patriacu žalobkyňu. Na vyporiadanie BSM preto nie je nárok žalobkyne opodstatnený.

22. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

23. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 30C/130/2008 zo dňa 11.2.2010 bolo manželstvo žalobkyne so žalovaným rozvedené, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.3.2010. Po rozvode manželov sa žalovaná odsťahovala z bytu č. 66 na 11. poschodí, vchod 1 bytového S. I. Č.. X, súpisné číslo 1489, postavený na parcele č. 3270, zapísaného na LV č. 3212, okres: Košice IV, obec: Košice-nad Jazerom, k.ú. Jazero, ktorý patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, preto žiadala vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 6.000,- € za obdobie od 5.8.2014 do 5.8.2016 a neskôr po rozšírení žalobného návrhu za ďalšie obdobie od 7.8.2016 do 16.11.2017 v sume 4.041,32 €, spolu

išlo o sumu 10.041,62 € za to, že nemohla užívať predmetnú nehnuteľnosť. Pri vyúčtovaní žalobkyňa vychádzala z priemerného nájomného za porovnateľnú nehnuteľnosť v rovnakej lokalite vo výške 250,- € mesačne, čo vyplývalo z potvrdenia realitnej kancelárie REMAX Eden zo dňa 28.7.2016. Rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 15C/20/2013- 297 zo dňa 4.11.2016 súd určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí predmetný trojizbový byt, ktorý nadobudol žalovaný a ktorý výrok sa stal právoplatným dňa 28.12.2016. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 11Co/87/2017-321 zo dňa 19.9.2018 zmenil výrok vo vzťahu k vyplateniu vyrovnávacieho podielu žalobkyni a zaviazal žalovaného na vyplatenie sumy 26.826,45 € žalobkyni. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2018, vykonateľné rozhodnutie bude po uplynutí 90 dní od právoplatnosti rozsudku (dňa 20.3.2019).

24. Podľa § 143 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „OZ“), v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

25. Podľa § 144 OZ, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhrádzajú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

26. Podľa § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

27. Podľa § 149 ods. 4 OZ, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnuťelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci užíva. O ostatných hnuťelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

28. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba na zapltenie sumy 10.041,62 € nie je dôvodná a preto ju v celom rozsahu zamietol. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa odišla zo spoločnej domácnosti a, že byt na Meteorovej ulici č. 1 v Košiciach v dotknutom období užíval len žalovaný. Preto súd v tomto smere nevykonával dokazovanie výsluchom navrhnutých svedkov žalobkyňou Vratislava Spišáka, bytom Uralská 14, Košice a Terézie Spišákovej, bytom Levočská 4, Košice, ani pripojením rozvodového spisu tunajšieho súdu sp. zn. 30C/130/2008 a spisu sp. zn. 27P/306/2014. Skutočnosť, či žalobkyňa odišla zo spoločnej domácnosti dobrovoľne alebo nútene nebola v tomto konaní právne podstatná. Medzi stranami sporu bol sporný právny režim, v akom sa nachádzala nehnuteľnosť po rozvode manželov, až do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, resp. nárok žalobkyne za užívanie nehnuteľnosti len žalovaným, či už titulom bezdôvodného obohatenia, alebo ako neskôr upresnila tým, že žalobkyňa bola obmedzená v užívaní nehnuteľnosti, ktorá jej patrila ako celok rovnako ako žalovanému.

29. V prvom rade sa teda súd zaoberal v akom právnom režime bola nehnuteľnosť po zániku manželstva a teda po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd konštatuje, že správa majetku bývalých manželov sa až do vyporiadania BSM riadi ustanoveniami o bezpodielovom spoluvlastníctve (pozri bližšie R 17/1967). V danom prípade z tohto dôvodu nemožno hovoriť o podielovom spoluvlastníctve ako tvrdila žalobkyňa, preto v tomto smere rozhodovacia činnosť súdov vo vzťahu k podielovému spoluvlastníctvu, na ktorú poukazovala žalobkyňa bola v tomto konaní nepoužiteľná. Nakoľko v lehote troch rokov od právoplatného rozvodu manželov bol podaný žalovaným dňa 13.2.2013 návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (konanie vedené pod sp. zn. 15C/20/2013), neplatí tu domnienka vyporiadania v zmysle ust. § 149 ods. 4 OZ, že nehnuteľné veci sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. Táto domnienka by nastala len v prípade predpokladanom zákonom a to, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu.

30. V prejednávacom prípade bol v lehote troch rokov podaný dňa 13.2.2013 žalovaným návrh na vyporiadanie BSM (manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňa 23.3.2010) a rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 15C/20/2013-297 zo dňa 4.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, č.k. 11Co/87/2017-321 zo dňa 19.9.2018, bolo bezpodielové spoluvlastníctvo ohľadom sporného bytu aj vyporiadané a to tak, že tento byt pripadol žalovanému (tento výrok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2016) s tým, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni vyrovnávací podiel v sume 26.826,45 € (tento výrok nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2018, vykonateľnosť nadobudne dňa 20.3.2019).

31. Z vyššie uvedeného vyplýva, že trojizbový byt patril do bezpodielového spoluvlastníctva až do právoplatnosti rozsudku o vyporiadaní BSM, t.j. aj v období, za ktoré žalobkyňa uplatňuje svoj nárok. Spoločné právo manželov užívať veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva a spoločná povinnosť uhrádzať náklady na ne trvá, aj keď došlo k zrušeniu spoločnej domácnosti. Zo zákonnej úpravy bezpodielového spoluvlastníctva vyplýva, že na posúdenie práv a povinností z bezpodielového spoluvlastníctva možno použiť iba ustanovenia týkajúce sa bezpodielového spoluvlastníctva (§ 143 až § 150 OZ). V uvedených ustanoveniach nie je riešená možnosť náhrady jedného z bezpodielových spoluvlastníkov voči druhému za nemožnosť užívať predmet bezpodielového spoluvlastníctva (na rozdiel od právnej úpravy týkajúcej sa podielového spoluvlastníctva, aj keď nie titulom bezdôvodného obohatenia- k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/184/2010, sp. zn. 2Cdo/117/2017, ale titulom náhrady za užívanie spoločnej veci nad rozsah spoluvlastníckeho podielu pri hospodárení so spoločnou vecou), keďže obaja manželia vlastnia nehnuteľnosť rovnako ako celok, nie sú tu vymedzené žiadne podiely a to bez ohľadu na to, že jeden z manželov spoločný byt neužíva a bez ohľadu na to, akým spôsobom a z akého dôvodu opustí ten ktorý bývalý manžel spoločnú domácnosť. Žalobkyňa sa mohla domáhať svojho práva podaním žaloby o určenie spôsobu a rozsahu užívania veci patriacej do BSM.

32. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že nárok žalobkyne nemá oporu v Občianskom zákonníku, preto sa logicky súd nezaoberal výškou nároku, ani nevykonával dokazovanie v tomto smere a vo výroku I žalobu zamietol.

33. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení vo výroku II tak, že žalovanému aj napriek úspechu v konaní náhradu trov konania nepriznal, nakoľko prihliadol na aktuálnu životnú situáciu žalobkyne. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 815 708 8764 0 zo dňa 28.11.2018 mal súd preukázané, že žalobkyni bol zvýšený invalidný dôchodok na sumu 143,90 € mesačne. Žalobkyňa sa toho času stará o tri maloleté deti, pričom je onkologickým pacientom, čo mal súd preukázané z predloženej kópie odborného posudku o invalidite. Súd dospel k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa predpokladané v ust. § 257 CSP, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).